

BOZSIK PÉTER

Bolgárháború

Köszönet Szvetiszláv Baszarának és Ladányi Istvánnak

Szereplők:

- I. BOLGÁR GYÖRGY 35–40 éves értelmiségi
- II. BOLGÁR GYÖRGY, Bolgár György barátja és másodunokatestvére 35–40 éves, író és alkoholista
- BOLGÁR ATYA, pap
- BOLGÁR GYÖRGYNÉ, I. Bolgár György felesége
- BOLGÁR KAZIMIR és VALDEMAR, rendőr II. (ugyanazon szereplő, aki önmaga testvére)
- RENDŐR I.
- BOLGÁR BUGARIN, bíró
- BOLGÁR ADVOKÁT, ügyvéd
- BOLGÁR SZKRIPTÓRIUSZ, újságíró
- bírósági szolgák, hullaszállítók

1. JELENET

(I. Bolgár György lakása. szokványos értelmiségi lakás sok könyvvel, lemezekkel, tévével, videóval, videokazettákkal, CD-kkel stb. A konyha egybe van nyitva a nappalival. A házigazda kávéfőző.)

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Az elején részeg, ám minél többet iszik, annál józanabbá válik. Az egész előadás alatt vedelnie kell, különösebb instrukció nélkül. A végére színjózan. Beszéde érezhetően egy hosszabb monológ részlete.)* ...Gyurikám, a házad rossz helyen van, bár ez ne zavarjon, minden ház rossz helyen épült. Elegendő volt az első emberi települést rossz helyen létrehozni, és ezt a circulus vitiosust azóta sem lehet megszakítani. A föld alatti vizek és tellúrikus sugárzások titokzatos hatása oda vezetett, hogy a homo sapiens egyedei csúcsintelligenciával bíró homokférgékké váltak. Ahogy Arisztotelész mondja: egy kis tévedés az elején a végére nagy tévedéssé válik. De talán túloztam egy kicsit: a homokférgek nem tudnak kávéfőző. Te viszont, hál'isten, kávéfőző.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Tudod, mit álmodtam az éjjel?

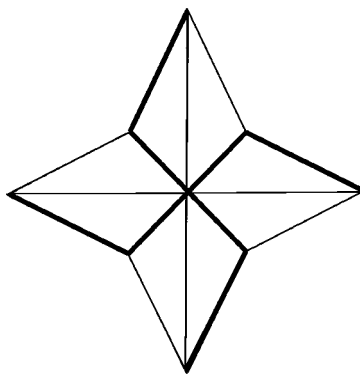
II. BOLGÁR GYÖRGY: Tudom.

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Meglepődve)* Honnan tudhatnád?

II. BOLGÁR GYÖRGY: Egyszerűen. Mindannyian ugyanazokat az álmokat álmodjuk. Többé nincsenek nagy álmok, csupán néhány maradt. És ez most már olyan, mint

a pakolás a pókerban. Ha egyszer rájössz a rendszerre, mindig tudod, melyik játékos milyen lapot tart a kezében. Vagy éppen ki mit álmodik. Az álmod – semmi különös. Két pár hetes és tízes... Legfeljebb egy-két rongyodba kerül. Nem tartozol azok közé, akik nyerni szoktak az álmaikon.

- I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Szomorúan)* Pontosan, de mért nincsenek itt nők? Legalább olyan élettelen bábuk a konfekcióüzletek kirakatából, amilyeneket nézegettünk 1963-ban, 64-ben, 65-ben... Emlékszel azokra a bábukra?
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Nem, Gyuri, nem emlékszem. Mi végre emlékezni olyan dolgokra, amelyek többé nem léteznek? De elmondom neked, én mit álmodtam.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Hát nem azt mondtad az előbb, hogy mindannyian ugyanazokat az álmokat álmodjuk?
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Igen, de ez egy kissé elüt a többitől. Azt álmodtam, hogy regényt írok. Természetesen, ez egyike a szokványos álmoknak. De ekkor közbeavatkozott egy Mátyás nevű személy. Akarom mondani, valaki más ugyanakkor azt álmodta, hogy regényt ír, és egy utcán találtam magam Mátyással. Valahol Marokkóban. Vagy Tunéziában. Minthogy az író nem tudta, mit kezdjen velem, elgondolkoztam. És egyszerre megértettem, hogy egyedül vagyok. Lassan visszafelé indultam ugyanazon az utcán, mivel ellenkező esetben nem tudtam volna merre menni. Az órásk utcája volt. Siettem ugyan, és féltém is, mégis be-beleskelődtem a kirakatokba az órák iránt érzett gyűjtőszenvédélytől hajtva. A legkülönbözőbb fajta, leírhatatlan szépségű órák garmadája volt ott, amilyenek a külső világban, a valóságban nincsenek is, hiszen annak ideje egyébként sem érdemelne ilyen időmérő szerkezeteket. Az egyik különösen magára hívta figyelmemet, ennek a mutatói egyenetlenül haladtak, és a sarkaiban két kis számlap volt: az egyik másodpercmutató hagyományosan forgott – jobbról balra, a másik, legnagyobb meglepetésemre, fordítva. „Tökéletes kronométer”, gondoltam, „olyan szerkezet, amely követi az idő minden bifurkációját.” Ebben a pillanatban megláttam Mátyást. Az egyik mellékutcából jött ki, valamiféle tógába öltözve, amely szerzetesek öltözékére hasonlított. „Matyi”, kiáltottam. „Vezess el a regénynek arra a helyére, ahol elváltunk.” Mátyás a szájára tette a mutatóujját, lebernyegéből egy amulettet vett elő és a kezembe nyomta. Ekkor felébredtem. Az amulett így nézett ki:

(Lerajzolja egy fehér könyv fedelére, jó nagyban, hogy a közönség is láthassa.

I. György figyelmesen nézi az amulettet. Gyanakodva ingatja fejét.)

- I. BOLGÁR GYÖRGY: Tudod, hogy a fekete mágia megszállottja vagyok. Ismered értekezésemet, a pentagrammáról, *(Gúnyosan)* vagy ahogy a nép mondaná az ötágú csillagról. A pentagrammák tömege az épületeken, a hegytetőkön, a pártzászlókon, mindez a démonok egész hadát vonzotta ide, akik mindent letaroltak, a lakosok jó részét pedig egyenest a pokolba kergették, és mindezt vacak párezer forint átlagfizetésért, amely még mindig nem haladja meg a 150 márkát. *(Közben II. Bolgár György ún. halálkocktétl kever egy söröskorsóban. Mindenféle tömény italt önt össze a bársekerényből, és egyhajtásra megissza. I. Bolgár György csodálkozva nézi.)*
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Nosza, rajta hát. Tedd föl a kérdést.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Miféle kérdést?
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Azt, amelyet már évek óta készülsz nekem föltenni. Hogy hogyan tudok ilyen idióta koktélokot inni.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Valóban, hogy tudod inni ezeket a moslékokot?
- II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Szónokolva)* Minden kérdésre létezik válasz, azzal a föltétellel, hogy annak a kérdésnek jelentéktelennek vagy idiotának kell lennie. Az igazi kérdésekre nincs válasz. Nézd, megiszom két-három, istenem négy korsó ilyen ambrozíát, kiülök a Városi kávéház teraszára, szétnyitom a Magyar Hírlapot, mert az a legnagyobb, lyukat fúrok rajta és nézem a lányokat, akik a környéken ólálkodnak. Nincs is szebb a nőknél. De csak megfelelő távolságról. Mert ha az újságon lévő lyukon keresztül nézed őket, úgy érzed magad, mint az Isten. Te mindent látsz, téged nem lát senki. Végtére is, ez teleológiai szempontból igazolt: eltávolodva a világtól Istenhez közelítesz. Dehát ez kínos. Mert ha csak egy kicsit is közelebb kerülsz Istenhez, akkor érted csak meg, mekkora disznó, micsoda senki vagy te...
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Idehallgass, Luther Márton hatása alá kerültél. Túl sötétben látod a dolgokat.
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Arra a néger papra gondolsz, akit Amerikában megöltek a fagyűlölők?
- (I. Bolgár György elkomorodik, majd elneveti magát. Végül sírva fakad.)*
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Nem, nem és nem. Ő Martin Luther King volt. Arra a Lutherra gondolok, aki tintatartóval dobta meg az ördögöt.
- (II. Bolgár György legyint, kever még egy koktétl, megkínálja I. Bolgár Györgyöt.)*
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Nagyon jól tudod, hogy soha nem iszom!
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Ez tény. De honnan tudhatnák ezt életrajzunk jövődő olvasói. Hogyan tudhatnák, ki az antialkoholista pozitív hős és ki alkoholt kedvelő negatív?
- I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Borúsán)* Hagyd ezeket a játékokat, nem vagyok én Roland Barthes. Nincs hallásom a posztmodernre. Veszíted az érzékedet az apró dolgok iránt, amelyek megszépítik az életünket.
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Miért, van valami egyáltalán, ami megszépítheti az életünket? *(Keresztet vet.)*

2. JELENET

(Bejön a szobába I. Bolgár György felesége. Elkezd lakkozni a körmeit, ringatni a csípőjét. Fésülködik és ócska slágereket dúdol. I. Bolgár György mondani akar valamit II. Bolgár Györgynek, de a hölgy a szavába vág.)

FELESÉG: Drágám, nem láttad valahol a szemüvegemet?

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Morogva.)* Nem.

FELESÉG: Tudod, hogy reggel felhívott Maja és azt mondta...

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Üvöltve)* Most már elég legyen! Nem megmondtam már százszor, ezerszer, hogy ne szakíts félbe, ha a barátaimmal beszélgetek? Nem mondtam?

FELESÉG: De mondtad.

(I. Bolgár György minden ízében remegve odamegy a komódhoz, kihúz egy fiókot, kidobál egy halom ruhaneműt, családi fotót, edényt, szőrmesapkát és kivesz egy pisztolyt. Megfordul és a feleségére lő. Az asszony szemérmébe szorítva kezét színpadiasan a padlóra bukik. Halkan jajgat.)

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(A közönséghez)* Milyen banális!

(Ebben a pillanatban két rendőr jelenik meg a nappaliban. Sapkájukon, karjukon ugyanaz a jel, amelyet II. Bolgár György rajzolt le I. Bolgár Györgynek)

RENDŐRÖK: *(Egyszerre)* Úgy hallottuk, hogy gyilkosság történt.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Marhaság. Azt csak kitalálta valaki. Maguk fiúk, úgy látszik, túl sok bűnügyi regényt olvasnak. *(A rendőrök ingatják a fejüket.)* Csupán egy kis szóváltásba keveredtem a feleségemmel, véletlenül meghúztam a ravaszt, és csak megsebesült. Nem is komolyan, hiszen alig vérzik. És az, hogy itt jajgat meg segítségért kiabál, az szóra sem érdemes, ez nála szakmai deformáció, tudják, színész nő a drága. *(Az egyik rendőr már búcsúzna.)*

RENDŐR I: Hová mész? Nekünk minden körülményt tisztáznunk kell.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Tőlem akár maradhatnak is, így legalább biztonságban vagyunk a betörőktől meg a kószáló embervadászoktól.

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Odamegy I. Bolgár György feleségéhez)* Hogy érzi magát?

FELESÉG: Rosszul, nagyon rosszul.

II. BOLGÁR GYÖRGY: Kér aszpirint?

FELESÉG: Igen, azt hiszem.

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(A fürdőszobába indul tablettáért, megáll I. Bolgár György mellett. Suttogva kérdi)* Hát nem furcsa egy kicsit, hogy ezek a rendőrök milyen gyorsan ideértek?

I. BOLGÁR GYÖRGY: Nem, egyáltalán nem furcsa. Ez az utolsó idő. Hát nem olvastad René Genont? Ő arról ír, hogy a világvége előtt az események egyre inkább felgyorsulnak, amíg végül minden el nem megy a fenébe.

RENDŐR II: *(A későbbi Valdemar vagy Kazimir)* Az utolsó időről beszélt. Mire is gondolt egészen pontosan? Ezt természetesen nem hivatalosan kérdezem.

I. BOLGÁR GYÖRGY: A Kali yugára. Hogy rövidebbre fogjam. Négy kozmikus ciklus létezik: az aranykor, az ezüstkor, a bronzkor és a vaskor, ha nem hagytam ki semmit. Mivel én már túlságosan tompa vagyok ahhoz, hogy el tudnám magyarázni, maguk meg túlságosan tompák ahhoz, hogy fel tudnák fogni, ezért egy parabolával élek. Mindannyian tudják, hogy mi az a Vidámpark. Tudják. Természetesen. Nos, az aranykor nem más mint a szerelem alagútja, az ezüstkor a lőtér, a bronzkort a csúszdához hasonlíthatnánk, a vaskort pedig a varázstükrök házához.

(A rendőrök ezalatt, szemmel láthatólag másra figyelve, a fegyvert nézegetik, amelyből I. Bolgár György a lövést leadta. Ekkor megszólal a csengő. Egyházi személy szinkretikus öltözékben: úgy néz ki, mint a pápa, egy rabbi és egy szibériai sámán keveréke.)

BOLGÁR ATYA: *(Kenetteljesen)* Épp erre jártam, amikor meghallottam, hogy ebben a házban gyilkosság történt, de az áldozat még nem húnyt el, hát úgy gondoltam, meg kellene gyóntatnom, elbeszélgetnem vele ezen a nehéz órán.

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(I. Bolgár Györgyhez)* René Genonnak ezek szerint igaza van. A hírek mind gyorsabban terjednek. Különösen a rosszak.

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Zavarban)* Tessék, atyám. De kétlem, hogy bármiben is segítségére lehet. A feleségem, ő legalábbis ezt állítja, buddhista. Nem hisz Istenben, a szentségekben meg ilyesmiben.

BOLGÁR ATYA: Hát, hogy őszinte legyek én se hiszek.

II. BOLGÁR GYÖRGY: Hogyan lehet akkor pap?

RENDŐR II.: *(Hivatalos, határozott hangon)* A szabad vallásgyakorlás az alkotmány által szavatolt, és a szentatya elidegeníthetetlen joga.

BOLGÁR ATYA: Uraim, uraim, kérem szépen. Semmi gond. Szívesen elmagyarázom az úrnak, és önöknek is, uraim, hogyan lettem az Isten szolgálója. Tudják, villamossági egyetemem végeztem, de sehogy se kaptam munkát. Akkortájt halt meg a plébánosunk, így lettem néhány különböző vizsgát, és szolgálatba léptem a plébániánkon. A munkámat, annak ellenére, hogy ateista vagyok, a legkomolyabban végzem. Ha a szakmámban helyezkedem el, a villamosságban sem hittem volna, de higgyék el, hogy egész jó mérnök vált volna belőlem. No, mondtam magamnak, most pap vagy, és mindent megteszel, hogy jó pap legyél és a híveid lelke minél könnyebben és tisztábban jusson a pokolba. Még teológiával is elkezdtem foglalkozni.

FELESÉG: Aszpirint akarok!

BOLGÁR ATYA: Adj aszpirint annak a kurvának, és mondd meg neki, hogy ne szakítson félbe.

(Rendőrről II. szófogadóan a fürdőszobába ment aszpirinért. A pap szónoklata alatt odadobja a halkán nyögdecslő nőnek az orvosságot. És társához hasonlóan a pisztollyal kezd el szórakozni.)

BOLGÁR ATYA: És így, az egyházatyákat tanulmányozva arra a végkövetkeztetésre jutottam, hogy többé-kevésbé minden ember ateista. Ez önbizalmat adott. Mindjárt elmagyarázom. Isten olyan hatalmas, annyira meghaladja a mi érzékeinket és fel-fogóképeségünket, hogy senki nem hisz benne olyan mértékben, hogy azt mondhatná: én hiszek. Egyébként is, mindannyian Ádámtól és Évától származunk, rajtuk keresztül szükségszerűen rokonságban vagyunk Iskarióti Júdással, de Sade márkival, Hitlerrel, Sztálinnal, az összes gonosztevővel. Ők mindannyian a testvéreink. Mi mindannyian, ahányan csak vagyunk, banditák, ebfajzatok, rablók, kerítők, semmirekellők vagyunk, és csak a jó nevelés és az emberséges szokások tudnak segíteni rajtunk. *(A későbbi Valdemar vagy Kazimir pisztolya elsül, a másik rendőr a földre rogy.)*

RENDŐR II: *(kétségbeesetten)* Mindannyian tanúk rá, hogy véletlenül sült el a fegyver. Hogy én milyen peches vagyok. Ténnap öccő is rálöttem egy szökött fegyverre, és mind az öccő eltévesztettem, ma meg nem is akartam lőni, nem is céloztam, mégis eltaláltam a saját kollégámat.

BOLGÁR ATYA: Megtörténik az ilyesmi.

RENDŐR II.: De hát mért mindig velem?

FELESÉG és RENDŐR I.: *(Üvöltve)* Aszpirint, aszpirint akarunk! *(Mindenki aszpirint kezd el keresgélni. Most válik nyilvánvalóvá, hogy minden gyógyszeres dobozon a jel látható. Egyébként is a szereplők mindvégig minden különösebb instrukció nélkül isznak, aszpirint szednek és cigarettáznak.)*

I. BOLGÁR GYÖRGY: Csak C-vitamin van! *(Szertartásosan szétosztja a sebesültek között, akik erre láthatóan fölélenkülnek.)*

RENDŐR II.: *(Vallomásos hangnemben)* Ez má a negyedik társam, akit véletlenül lelőttem. Ez nem is lenne baj, de pályafutásom során még egyetlen egy bűnözőt sem sikerült megölnöm. A fölötteseim má' gyanakszanak, hogy valami nincs rendbe velem. Mer' igaz, hogy a bizottság mindent kivizsgált, igaz, hogy a gyanú árnyéka se vetülhet rám, de nekem ez, és ezt önök bizonyára megértik, kellemetlen. Félek, hogy leszere'nek. Ha a közeljövőben nem sikerül legalább egyetlen tolvajt kinyírnom, akkó öngyilkos leszek.

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Megsimogatja a rendőr fejét)* Egyáltalán nem halt meg.

RENDŐR II.: *(Vigasztalhatatlanul, de úgy mondja, mint egy axiómát.)* Akit én eltalálok, az többé nem kel föl. *(A feleség és a sebesült rendőr együtt skandálják: Aszpirint! Aszpirint! Mindenki sűrögni-forogni kezd, semmilyen gyógyszert sem találhatnak.)*

RENDŐR II.: Én megyek aszpirinért, büntetésből, mert lelőttem a társam!

I. BOLGÁR GYÖRGY: De én vagyok a házigazda!

II. BOLGÁR GYÖRGY: Én megyek. Én semleges vagyok, és nem vétettem a parancs ellen: Ne ölj!

BOLGÁR ATYA: Utálom a rendőröket. A rendőr megy, punktum. És vegyél, fiam, kötszereket, jódot, ragtapaszt is. *(Paposan énekelve)* Mert ha egyszer elsül egy pisztoly, hosszú út vezet a békéhez. Most pedig csönd legyen, hadd gyóntassam meg a haladoklókat. *(Rendőr el, Bolgár atya köhint, és a nőhöz megy, látványosan tudomást sem véve a sebesült rendőrrel.)*

- BOLGÁR ATYA: Leányom, fogytán van időd. Meg akarod-e gyónni a vétkeidet?
- FELESÉG: Nem tudom, miről beszél.
- BOLGÁR ATYA: Arról beszélek, hogy sorold fel, mikor hazudtál, loptál, gyilkoltál, kacérkodtál, voltál aljas, alattomos... Kivel basztál, szenvedtél-e nemi betegségekben, közöszlész-e állatokkal... Elárultad-e a hazádat, dolgoztál-e idegen titkosszolgálatoknak... Potyáztál-e metrón, villamoson stb.
- FELESÉG: Nincs semmi mondanivalóm! *(A pap ököllel behúz neki egyet.)*
- BOLGÁR ATYA: Ez talán majd felfrissíti az emlékezetedet. *(A többiekhez)* Valamikor a belügynek dolgoztam. Néha most is.
- FELESÉG: *(Egészen élethűen jajong. Férjéhez fordul)* Gyuri, hát ez ver engem, és te nem teszel semmit?
- I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Vállat von.)* Nem drágám. Az egyház külön vált az államtól. Nem avatkozhatok be az ügyeibe. *(A pap újra üt.)*
- BOLGÁR ATYA: Nem hallottad? Ha nem fogadsz szót, amikor visszajön a rendőr, megparancsolom neki, hogy dugja beléd a gumibotját. Tudod, tiszteletdíjasan a rendőrségnek dolgozom. Tehát, vétkeztél-e...
- FELESÉG: Igen. Mindent bevallok, és bánom vétkeimet. És most kérek egy aszpirint.
- BOLGÁR ATYA: Kuss! Nincs aszpirin.
- FELESÉG: *(Szónokolva és sajnáltatva magát)* Itt van, már közeledik. Még egy kevés, és eltűnök ebből a világból. Szinte nem is bánom. Az a kis sajnálat is inkább színészet, mint igazi bánat. Látni se bírom már ezeket a pofákat itt körülöttem. Csak egy kicsit vannak távolabb a haláltól mint én, mégis fontoskodnak. Aszpirint hoznak nekem, gyóntatnak, a lelkem üdvével törődnek. Ez az idióta is, akinek odaadtam ifjúságom legszebb éveit...
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Ez még a halála előtt sem képes hallgatni. Némulj el, ribanc, mert beléd eresztek még egyet!
- FELESÉG: *(Meg sem hallva)* ...annak ellenére, hogy soha nem szerettem... Még a pénzt se akartam... És ez az idióta nem akar megvédeni egy pap erőszakoskodásától, aki a belügynek dolgozik. *(Patetikusan)* Valóban nincs mit sajnálnom. *(Fájdalmi fölérősödnek, és őszintének hatnak. A sebesült rendőr is jajgatni kezd. Közben – láthatóan felvidulva – megérkezik Rendőr II. Kezében orvosságok, mindenféle kötszerek. Minden jól láthatóan rajta a jel.)*
- RENDŐR II.: *(Miközben szétosztja a gyógyszereket meg a vitaminokat elmagyarázza, mért késett annyit.)* Iszonyú nagy vót a tömeg a patikában, kénytelen vótam, az ügy sürgősségére való tekintettel erőszakot alkalmazni. Ahogy megyek ki, látom a szökött rabot, akit tegnap nem sikerült lelőnöm. No most, mondtam magamnak, és utána vetettem magam. Három kerületen át üldöztem, az első tiszta terepen utána lőttem, de megint elvéttem. *(A többiek izgatottan hallgatják, de az utolsó szónál csaldottak. Nem értik minek örül.)* Igen ám, de a golyó, amelyik nem találta el szökött rabot, eltalált, igaz, véletlenül, egy bankrablót, aki egy pénzzel teli zsákkal próbált taxit keríteni. *(Ahogy kimondja, üvegcsörömpölés hallatszik, a rendőr a fejéhez kap, és összeesik. Közben röpcédulák kezdenek hullani az égből.)*
- BOLGÁR ATYA: *(Bizalmasan)* Ez a NATO-központból jött.

- II. BOLGÁR GYÖRGY: Ugyan már, az kétszáz kilométerre van innét.
 BOLGÁR ATYA: Fejlődik a hadiipar. *(Elkap a levegőben egy röpcédulát, elolvass és a halott rendőr felé int a fejével.)* Mondtam. Szemmel látható. *(Mint aki tudja, mire számíthat, odamegy hozzá, megnézi a pulzusát, kezével jelzi, hogy halott. Közben magában mindenki elolvas egy-egy röpcédulát.)*
 RENDŐR I.: Lássátok, mennyit ér az élet! Az előbb még itt sopánkodott, amiért belemlőtt, most meg holtan fekszik. Megelőzött.
 I. BOLGÁR GYÖRGY: Isten útjai kifürkészhetetlenek.
 II. BOLGÁR GYÖRGY: Az eltévedt golyók útjai még kifürkészhetlenebbek.
 BOLGÁR ATYA: Pulvis et umbra sumus.
 FELESÉG: *(Sírva a férje felé)* Most senki se fogja letartóztatni ezt az idiótát! Az egyik rendőr megsebesült, a másik halott. Gaztette büntetlen marad.
 II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Vigasztalja.)* Majd jön valaki más, vagy ha nem is jön, Gyuri majd föladja magát. *(A sebesült rendőr közben kiszenved. Ez kissé jobb kedvre deríti I. Bolgár György feleségét.)*

3. JELENET

(Csengetés. Az ápolók. Karjukon a vöröskeresztes szalag helyett a jelet viselik)

- I. ÁPOLÓ: Azért jöttünk, hogy elvigyük a holttesteket! *(I. Bolgár György feleségét is be akarják gyűjteni.)*
 FELESÉG: Nem haltam meg, csak egy kicsit gyöngélkedem, de máris jobban érzem magam.
 II. ÁPOLÓ: Nekünk azt mondták, hogy itt három halott van!
 BOLGÁR ATYA: No mars ki! Majd ha lesz halott, időben megtudják! *(Ápolók el, fejbe lőtt rendőr be, szemmel láthatólag kiváló hangulatban. A többiek elképedve nézik.)*
 RENDŐR II.: Uraim, látom hogy feszélyezi önöket a jelenlétem. Miről is van szó?
 I. BOLGÁR GYÖRGY: Hát, tudja az előbb még halott volt. Teljesen halott. Néhány perce vitték el magát a hullaházba.
 RENDŐR II.: *(Nevetve)* Hogyisne! Tévedésről van szó. Én nem az vagyok, akit kivitték. Ő a testvérem, Valdemar. Én meg Kazimir vagyok. Nem, megtévedtem. Én vagyok Valdemar, és ő volt Kazimir. Vagy fordítva. Mindegy. Véletlenül mindketten rendőrök vagyunk. Tudják, ez nálunk családi hagyomány. Kilencen vagyunk testvérek, és mindannyian rendőrök vagyunk. Én például pap akartam lenni, de apám hallani se akart róla.
 BOLGÁR ATYA: Különös, én meg mérnök akartam lenni, és pap lett belőlem. Hanem, nem valami szomorú a testvére halála miatt.
 RENDŐR: Hogy őszinte legyek, nem. Végte ré is, a hazájáért halt meg, szolgálat közben. Ez dicső dolog. És ne feledjék – maradtunk még nyolcan. Tehát, itt valami lövöldözés volt, ha jók az értesüléseim...?
 I. BOLGÁR GYÖRGY: Hát, ahogy vesszük...

(A rendőr váratlanul ránéz az órájára és elkomolyodik. Mindenki komoly lesz. A pap a fejéhez kap és súg valamit I. Bolgár Györgynek, aki szintén fejéhez kap és bekapcsolja a tévét. Kiderült, hogy kezdődik valamelyik népszerű sorozat. Az ismert szignál után azonban az a rész következik, amikor I. Bolgár György lelövi a feleségét, csakhogy a felvételen II. Bolgár György és I. Bolgár György szerepet cserél.)

BOLGÁR ATYA: Mindannyian a pokolban végzik!

I. BOLGÁR GYÖRGY: És ön talán nem?

FELESÉG: Idióták! Látjátok, ha belénk is fektetnének néhány millió dollárt, mint a sorozatokba, ennek is lenne valami értelme. Kitűnő film lehetne belőle. De nem így... Zaccból főtt kávé iszunk, az egész házban nincs aspirin...

BOLGÁR ATYA: *(Fenyegető hangsúllyal)* És mi lenne az a lényeges változás?

FELESÉG: Ó, sok minden. Szép ruhákat viselnénk, pompás házban lalnánk, jobb italokat innánk.

II. BOLGÁR GYÖRGY: Vagy minden ugyanolyan lenne, mint eddig. Bár a jobb italok...

FELESÉG: *(Láthatóan rosszabbra fordul az állapota.)* Adjatok aspirint, barmok! *(A rendőr szolgálatkészén odaviszi.)* Ne kettőt, ötöt.

(Ekkor minden látható ok nélkül nagy csattanással lezuhan az asztali lámpa, majd a könyvespolc, a lemezjátszó a lemezekkel, CD-kkel együtt, majd sorban: a komód tele porcelánokkal, a szekrény, néhány kép és legvégül egy szék. Hatalmas porfelhő. A porból és a romok alól egy alak emelkedik ki vállán fényképezőgéppel, a kalapja szalagjára tűzött PRESS lapocskával, mellette a jel.)

I. BOLGÁR GYÖRGY: Mit jelentsen ez? Kicsoda maga?

SZKRIPTÓRIUSZ: Bolgár Szkriptóriusz vagyok, a Holnapi Nap újságírója

I. BOLGÁR GYÖRGY: De mit keres az én hazám... izé... házamban?

SZKRIPTÓRIUSZ: *(Tásájából kivesszi újságíró igazolványát, A4-es kartonlap, rajta a jel)*
Hivatalosan tartózkodom itt. A főszerkesztőm küldött. Sajnálom, amiért háborgatom önöket, de én profi vagyok, és egy profi profi módon kell hogy dolgozzon. Még írásos megbízásom is van. Megapidíjam.

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(A rendőrhöz)* Dobja ki ezt az embert.

RENDŐR: Sajnálom, semmit se tehetek. A sajtószabadság szavatolva van. Ez a törvény. A minél átfogóbb tájékoztatás érdekében az újságíróknak bárhová szabad bejárásuk van.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Eddig nem is hallottam erről a törvényről.

RENDŐR: *(Szájbarágósan)* Nemrégén hozták meg. Eszerint az újságíróknak joguk van bármi után szaglászni, amit csak kiad az eszük. Bejárhatnak a lakásokba, felnyitják a leveleket, de természetesen csak akkor, ha szabályos megbízásuk van erre a munkára, és rendben van az igazolványuk. És ennek a törvénynek van egy függeléke is. Nevezetesen, ha a nyomozás érdekei úgy kívánják, az újságíróknak minden rendelkezésükre álló adatot be kell mutatniuk az Állambiztonsági Szerveknek.

(Közben II. Bolgár György a romok között turkálva megtalál egy NATO-emblémát, amelyen jól látható a horogkereszt.)

- I. BOLGÁR GYÖRGY: Milyen feladattal küldték a házamba?
SZKRIPTÓRIUSZ: Hogy fényképeket és riportot készítsék a rejtélyes gyilkosságokról, amelyek itt történtek. *(Mindannyian döbbenet néznek. A pap hányja magára a kereszteteket.)*
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Honnan tudta maga, hogy itt gyilkosságok fognak történni?
SZKRIPTÓRIUSZ: A főszerkesztőm mondta.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: És ő honnan tudta?
SZKRIPTÓRIUSZ: *(Habozva)* Úgy, hát... hogy is mondjam..., tulajdonképpen ő találta ki az egészet.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Megragadja a gallérjánál fogva.)* Hogyhogy kitalálta? Miért kellett kitalálni? Igaz, hogy itt az apokalipszis, de az efféle dolgok mégiscsak megengedhetetlenek! Képtelenség, hogy az emberek a bűnügyi krónika szerkesztőjének szeszélyeit követve lövöldözzenek egymásra.
- RENDŐR II.: *(Megpróbálja szétválasztani I. Bolgár Györgyöt és az újságírót.)* A sajtónak szabadsága van. A törvény védi a sajtó szabadságát, én meg a törvényt, ebbe bele kell törödnie uram. *(Ők hárman tovább dulakodnak, az újságíró méltatlankodik, hogy a munkafeladataiban nincs előre látva, hogy őt bántalmazzák, I. Bolgár György szidja, a rendőr tovább szónokol a sajtószabadságról, a feleség egyre hangosabban nyög, a pap a sarokban hányja magára a kereszteteket és félhangosan a megváltóhoz rimánkodik, II. Bolgár György a fejét fogva járkal föl s alá, miközben átkozódik, hogy mért kellett belekeveredni ebbe az egész jelenetbe. Egyre fokozottabban és zajosan történik mindez. Míg mindenki kifárad és valami ülőalkalmatosságra vagy a földre huppan. Hosszú csönd, csak a szereplők pihognak.)*
- FELESÉG: *(Az újságíróhoz)* Mindent lefényképezett?
SZKRIPTÓRIUSZ: *(Készségesen)* Igen, asszonyom.
- FELESÉG: Mégis rendbe kellett volna hozni a frizurám, hogy fogok kinézni a fényképeken?
SZKRIPTÓRIUSZ: Asszonyom, nem kell aggódnia, profi vagyok. És így sokkal természetesebben fog hatni.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Elég a locsogásból! Magyarazza el a tisztelt úr, mire gondolt, amikor azt mondta, hogy ezt az egész zűrzavart a főszerkesztő találta ki. Mert olyat csinállok, hogy Zomborban végződik!
SZKRIPTÓRIUSZ: Jó, de előbb kérek egy csésze kávé.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Asszony, főzz egy csésze kávé a maradék zacsból. Mindenkinek. *(A feleség szemérméhez szorított kézzel a konyhába megy.)*
- SZKRIPTÓRIUSZ: Jé, alig vérzik. *(Fecserészve a többiekhez.)* Nézzék nyár van, újságírózsargonban uborkaszézon, mindenki vakációzik. Vagy otthon ülnek és úgy tesznek, mintha elutaztak volna. Mindenütt unalom, a példányszám meg csökken. Mit lehet ilyenkor tenni? A főszerkesztő kitalál valami izgalmas bűncselekményt, afféret vagy olyasmit, mint ma ez itt. Én csak fényképezek meg jegyzetek. Semmi közöm az egészhez.

- I. BOLGÁR GYÖRGY: (*Egyre idegesebb. II. Bolgár György közben nadrágjába rejt a pisztolyt.*) Hogy gondolja ezt, hogy kitalálja? Nekem is sok minden eszembe jut, de abból semmi nem szokott megvalósulni.
- SZKRIPTÓRIUSZ: (*Nevetve*) Igen ám, de maga mögött nem áll propagandagépezet és a legkorszerűbb technológia. Maga nem ismeri a sajtó szervezettségét. Egyébként mért lótt volna minden ok nélkül a feleségére.
- FELESÉG: (*Hétrét görnyedve a kávécsészéket hozza tálcán. Körbepinkálja a vendégeket, majd összeesik.*) Hallod, mit kérdez az úr, te hímsoviniszta disznó?
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Az embernek mindig megvan rá az oka, hogy ráljön a feleségére.
- RENDŐR II.: Egyetértek, ennek ellenére büntetőjogi felelősségre vonható.
- SZKRIPTÓRIUSZ: Nézzék, a sajtó az események 95 százalékát ellenőrzése alatt tartja az országban. Hogyan is létezhetne másképp. Ki tudna utánamenni annak a sok eseménynek, írná meg a szövegeket, szerkesztene? Ezért nyomtatják egy nappal előre az újságokat. A megjelenő szövegek valójában apró jóslatok a holnapi eseményekről. Emellett beszereztük a legmodernebb amerikai technológiát. Az Amerikában élő papírmaffiának kitűnő a kapcsolata a NASA-val és a PENTAGON-nal. Nekünk meg velük. Tudják, ők magyar emigránsok. Látták azt a rengeteg antennát és adót a felhőkarcolónk tetején. Nos ezek nem vevők, hanem leadók, amelyek megállás nélkül sugározzák az üzeneteket. Maguk ezt természetesen nem hallják, de ezek bevésznek az emlékezetükbe, és mindannyian úgy viselkedünk, ahogy a Főszerkesztő kívánja.
- FELESÉG: Mégis rendbe kellett volna hozni a frizurám.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: (*II. Bolgár Györgyhez*) Látod, milyen az élet! Fél órával ezelőtt még kávéztunk és az álmokról beszéltünk, most meg itt vagyunk Orwell negatív utópiájának világában.
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Színtiszta hülyeség. Nem vagyok valami nagy véleménnyel az emberről, de talán mégiscsak van valami különbség egy ember meg egy rádiókészülék között. Vagy nincs. Az emberek is meg a rádiókészülékek is marhaságot beszélnek. Egyébként is, a média mindkét oldalán emberek ülnek. Mindez a mesebe illő technológia arra szolgál, hogy a hülyeség mindenki számára hozzáférhető, olcsó, hatásos és globális lehessen.
- BOLGÁR ATYA: Igen, igen az élet semmit sem ér, gyermekeim. Imádkozni kell, imádkozni és megint csak imádkozni. De hát hogyan imádkozhatna egyáltalán az ember, mikor az imádságokat is lehallgatják. Hallhatták, mit mond ez az újságíró. Elkapják az imádságot, felveszik magnetofonra és cenzúrázzák. Ami nem tetszik nekik, azt kitörlik és úgy továbbítják az Úristennek. De Isten nem szereti az efféle imákat.
- II. BOLGÁR GYÖRGY: Végül is az se rossz, ha benne leszünk az újságokban. Ez is jobb a semminél. Egy kis publicitás sose árt. Legalább vigasztalhatjuk magunkat azzal, hogy a sajtó szabad. De csak a sajtó.
- I. BOLGÁR GYÖRGY: Ebből elég! Egyedül akarok maradni a feleségemmel. Menjenek át a másik szobába.

(II. Bolgár György kivételével – aki egy képzelt függöny mögé rejtőzik – mindenki kimegy.

I. Bolgár György és felesége gyöngéden cirógatni kezdik egymást, majd halkán kéjesen sikongani kezdenek, ami egyre hangosabbá válik. Szeretkeznek a félhomályban.

A feleség van fölül. Szeretkezés közben egy korbáccsal ütlegeli I. Bolgár Györgyöt.

II. Bolgár György undorodva elfordul tőlük. Sötét.)

4. JELENET

(I. Bolgár György felesége mellett fekszik az ágyban, bűnbánó képet vág, láthatóan zavarban van, amit az bizonyít legjobban, hogy két cigarettát szív egyszerre.

A párbeszédet II. Bolgár György gesztusokkal, arcjátékkal kommentálja.)

I. BOLGÁR GYÖRGY: Sajnálom. Nem tudom, mi történt velem. Kissé elhamarkodot-tan cselekedtem. Az utóbbi időben kissé rosszak az idegeim.

FELESÉG Mégse kellett volna éppen rám lőnod. Lőhettél volna a barátodra is.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Nem volt más választásom. Az a késztetés erősebb volt nálam. Mintha az ördög bújt volna belém.

FELESÉG: Akkor legalább a lábamba lőttél volna.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Oda céloztam, de a petefészkek környékén találtalak el. Tudod, hogy pocsek céllövő vagyok. Emlékszel, mikor a vidámparkban voltunk, amikor Gyuri épp hogy csak elkezdte a *Kínai írást*, alighogy megismerkedtünk. Azt szeretted volna, találjak a céltábla közepébe, hogy elnyerjem a nagy plüssmedvét, aztán pedig neked ajándékozzam. 1805 történyt lőttem ki, hiába.

FELESÉG: Most mégis hogy sikerült? Azt hiszed, civilizált dolog a feleségedre lőni?

I. BOLGÁR GYÖRGY: (*Komorán*) Miért vagy olyan biztos abban, hogy a feleségem vagy?

FELESÉG: Hogyhogy miért? Tíz éve itt élek. Ugyanabban a szobában alszunk. Néha ugyanabban az ágyban. Gyakran megkorbácsollak. Ezeket letagadnád?

I. BOLGÁR GYÖRGY: (*Indulatosan*) Nem. Ez még nem jelenti azt, hogy a feleségem vagy. Emlékszel rá, hogy összeházasodtunk volna? Van valamilyen papírod az aláírással? Elismervényed?

FELESÉG: Őszintén szólva nincs.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Na látod.

FELESÉG: (*Hisztérikusan üvölt.*) Hát akkor hogy éltünk ilyen sokáig együtt.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Hm, ki tudja azt. Arra sem emlékszem, hogy lettek volna gyermekeink.

FELESÉG: Ó, ne, drágám. Két gyerekünk volt. Ikrek. De vízbe fojtottuk őket. Abban az időben volt egy olyan modern felfogás, hogy a kutyák attól olyan ellenállóak, és azért van annyi nemes fajuk, mivel az első almot vízbe fojtják, így hát mi is vízbe dobtuk az elsőszülötteinket. (*Enyhültebben*) Végtére is, még ha nem is vagyok a feleséged – ami egyébként egyáltalán nem érdekel –, ez még nem ok arra, hogy rám-lőj.

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Indulatosan)* Lőttem és kész!

FELESÉG: *(Kiabál.)* Te egyszerűen egy gyáva féreg vagy!

I. BOLGÁR GYÖRGY: *(Dühösen)* Idefigyelj! Hagyd abba. Hagyd abba, mielőtt megint kihozol a sodromból és megkeresem a pisztolyt. És, szavamra, ezúttal azon leszek, hogy pontosabban lőjek. Te egyébként is buddhista vagy. Neked nem kellene semmi jelentőséget tulajdonítani a történeteknek

FELESÉG: Mért gondolod, hogy jelentőséget tulajdonítok neki?

I. BOLGÁR GYÖRGY: Akkor mért jajveszékelsz itt ennyire?

FELESÉG: *(Nagyon őszintén)* Azért, mert félek. *(Mesterkéltén)* Függetlenül attól, tulajdonítunk-e valami jelentőséget valaminek vagy sem, ha ez szörnyűség, akkor nyugtalanok vagyunk, és itt nem tehetünk semmit. *(Sötét.)*

5. JELENET

(Minden eddigi szereplő a színen. Bevágtat Bolgár Bugarin bíró. Láthatóan részeg.)

A rendőr azonnal vigyázza vágja magát, és az egész jelenet megint feszült lesz. A bíró nyomában írások, bírósági végrehajtók valóságos uszálya tódul be. Bejön a bírósági szolgáló is, hóna alatt egy halom kép. Szekereket ver a falba, és sorra felakasztja Rákosi, Gerő, Sztálin, Tito, Benes, McCarthy, Hitler, Goebbels, Milosevics, Tudjman stb. fényképét.)

BUGARIN: Bolgár György! *(Mindketten fölállnak.)* A kihallgatás...

ADVOKÁT: *(Lihegve érkezik, félbeszakítja.)* Kérem szépen, kérem szépen ez így nem mehet. Az ügyfelem *(I. Bolgár Györgyre mutat)* nem köteles semmit nyilatkozni a védelem jelenléte nélkül. Bolgár Advokát vagyok, a kirendelt védő.

II. BOLGÁR GYÖRGY: Ügyvéd úr, honnan tudta, hogy a bíró már megérkezett? És hogy melyik Bolgár Györgyöt szólította?

ADVOKÁT: *(Úgy néz rá, ahogyan az elmebetegre szokás.)* Uram, az igazságszolgáltatás egységes. Mi mindent összehangoltan végzünk, csak én betértem egy sörre, és ezért késtem egy kicsit.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Álljanak meg, álljanak meg egy pillanatra. Túl sok itt a koordináció. Én már semmit se értek.

BUGARIN: *(Hitetlenkedve néz rá. Aztán határozottan mondja.)* Kérek egy hideg sört! *(Hivatalosan)* Ha a vádlott többet szeretne tudni a jogszolgáltatás rendszeréről, amely ítélni fog felette, ám legyen, erre megvan a joga, de ez egy kis időt kíván. Én meg már nagyon fáradt vagyok. *(Közben I. Bolgár György belerúg az asszonyba, aki időközben elvesztette az eszméletét.)*

I. BOLGÁR GYÖRGY: Hozz sört, a bíró úrnak! *(Feleség görnyedve a hűtőhöz megy.)*

BUGARIN: Látja, maga laikus, és megértem, hogy bizonyos kétségek kínozzák. Az igazságszolgáltatás, ahogy más területek is, megállás nélkül fejlődik. Mi több, számítógépesedik. Többé semmit nem bízunk a természeti erőkre. Ma már nem loptat bárki, aki akar és amikor akar. Többé nincsenek váratlan gyilkosságok... *(Közben a fogával fölborítja a sört, és nagyot húz belőle. Beszéd közben többször böfög.)* Nyomozás az elkövetők után, fárasztó vizsgálati eljárások. A törvény tökéletes-

dett. Bizonyára olvasta Borges műveit. Ő egy helyen arról ír, hogy csak az a földrajzi térkép lenne tökéletesnek tekinthető, amelyik pontról pontra megegyezne a területtel, amelyet ábrázol. Ennek megfelelően, arra a következtetésre jutottak, hogy csak az a törvény lenne tökéletes, amely annak az országnak minden lakosára tartalmazná a pozitív és büntető intézkedéseket, ahol érvényben van. Ezért tökéletesítettük a törvényt. Kiterjesztettük. A mi törvényeink nem csak a büntetést szabják meg. Ez már elévült. A törvény ma már az elkövetőt is meghatározza. Ahogy nincs két egyforma ember, úgy nincs két egyforma büntetés sem. Mindegyik egyetlen és megismételhetetlen. De nem csak a gaztett elkövetőjét határozza meg – a törvény ennél tovább megy –, meghatározást nyer benne a büntett helye és ideje is. Ezek jelentős megtakarítást eredményeznek az állami költségvetésben. Ez a firkász *(az újságíróra mutat)* talán azt mondta maguknak, hogy mindezt az újságok szerkesztőségeiben határozzák meg. Ez egyszerűen számárság. Ők túlbecsülik a jelentőségüket. Az újságok csak népünk és nemzetünk szervei és semmi több. *(Mégint iszik, böfög)* Természetesen mindenki azt hiszi, hogy a bírói hivatás privilégium. Nem panaszkodom, de nekem se könnyű. Néha irigykedve gondolkodom azokra a régimódi bírókra, akik ültek kényelmes székeikben, talárt öltöttek és ráérősen szunyókáltak. Egyébként én futballbíró szerettem volna lenni; még az edzőiskolát is befejeztem és megkaptam a FIFA engedélyét, de mivel súlyfeleslegem volt, a sportminiszter törvény erejű rendelete viszont egyértelmű: a bíró nem lehet több 69 kilónál, így hát kénytelen voltam elvégezni a jogot, és ezt a felelős, ugyanakkor hálátlan munkát végezni...

BOLGÁR ATYA: Ha nem vagyok indiszkrét, azt szeretném tudni, hogy milyen ismervek alapján határozzák meg, hogy kiből lesz tolvaj, kiből gyilkos és kiből rabló?

BUGARIN: A népszerűből véletlenszerűen vett minták alapján.

BOLGÁR ATYA: Ez nem valami igazságos.

BUGARIN: És a büntett, az igazságos?

BOLGÁR ATYA: Magától értetődő, hogy a büntett igazságtalan. De az nem merül fel önökben, hogy ezek között a véletlenül kiválasztott tolvajok és gonosztevők között olyanok is vannak, akik nem szeretnék gonosztevők lenni.

BUGARIN: Senki se szeret gonosztevő lenni. Ez az egyik. Másodszor – magának mint tiszteletesnek ezt tudnia kellene –, minden ember bűnös, és mindenki potenciális bűnöző. A bűnösöket egyébként számítógép választja ki. Minden visszaélés kizárt. *(Ekkor váratlanul megjelennek az ápolók, és kiviszik a diszkrétan kiszervezett feleséget. A bordágyról integet a közönségnek.)*

6. JELENET

(A bíró aszpirint keres. A bírósági szolga hoz egy dobozzal.)

I. BOLGÁR GYÖRGY: Nincs több? Ez nem lesz elég. Hozzak még néhány dobozzal?

BUGARIN: Maga nem mehet. Magának tárgyalása lesz.

II. BOLGÁR GYÖRGY: Majd én.

BUGARIN: Magának is.

BOLGÁR ATYA: Akkor én.

BUGARIN: Maga pap, és én ateista vagyok. *(A rendőrhöz)* Közlegény maga megy aszpirinért.

RENDŐR II.: *(Szolgálatkészzen)* Igenis.

BUGARIN: *(Kalapácsával az asztalra üt. Rutinos hangon)* Megvádolom önt, Bolgár György, felesége Bolgár Györgyné *(született: Bolgár Györgyi)* meggyilkolásával.

ADVOKÁT: *(rutinos védőügyvéd-hangon)* Tiltakozom. Az áldozat nem is volt Bolgár György felesége; vadházasságban éltek együtt, és vannak arra utaló jelek, hogy csak véletlen ismerősök voltak.

BUGARIN: A kifogást elfogadom enyhítő körülményként. Kérem a koronatanút. *(II. Bolgár Györgyre mutat)* Kérem, mondja el, mit látott.

II. BOLGÁR GYÖRGY: A következőképpen történt. Ma, délután két óra körül, szokásos látogatásra jöttem ide a barátomhoz. Kávét ittunk és beszélgettünk...

BUGARIN: Miről?

II. BOLGÁR GYÖRGY: Semmi fontosról. Apróságokról. Mondom, cseverésztünk, és akkor hirtelen bejött a szobába a megboldogult. Neglizsében. Izléstelen sminkkel. Állandóan a szavunkba vágott, félbeszakította Gyuri barátomat és másodunokatestvéremet mindenféle közbeszólásokkal, lefitymálta politikai meggyőződését. Hangsúlyoznom kell, ma találkoztam vele először. Hogy milyen viszonyban volt a barátommal, azt nem tudom. Egyébként ez nem is fontos. Megjegyezném, hogy Gyuri több ízben figyelmeztette, ne zavarjon minket, amit az áldozat nem akart megfogadni. Erre, szemmel láthatólag feldúlt lelkiállapotban, Gyuri elsütötte a fegyvert. Ekkor megérkeztek a rendőrök.

(Ebben a pillanatban bejön nagy vidáman a rendőr egy halom orvossággal a kezében. Sugárzik a boldogságtól.)

RENDŐR: Képzeli, mi történt. A patikából kifelé jövet megláttam a szökött fegyencet, akit olyan sikertelenül üldözött megboldogult testvérem, Valdemar, nem is, Kazimir, mindegy. Egy öregasszonyt próbált megszabadítani a pénztárcájától. Rákiáltottam: megállj! Megpróbált elszökni. Utána rohantam, kilőttem egy golyót, kettőt, hármát és – paff – pont a tarkójába.

ADVOKÁT: Azt mondják, a Törvény malmi lassan, de biztosan őrölnék.

BUGARIN: *(Mintha mi sem történt volna)* Halljuk a kirendelt ügyvéd úr védőbeszédét. Utána eredmény... izé... ítéletet hirdetek.

ADVOKÁT: Igen tisztelt Bíró Úr! Tisztelt jelenlévők. Mondják meg! Nem halt volna-e meg egyébként is az áldozat előbb vagy utóbb, ha Gyuri, akarom mondani Bolgár György nem lövi agyon? Ha igen, akkor abszurd dolog egy embert megvádolni olyasmivel, ami a dolgok természeténél fogva magától is megtörténik.

BUGARIN: Bölseleti szempontból valóban abszurd a dolog. Sőt továbbmegyek: embertelen, társadalmunk humanisztikus berendezkedésével összeegyeztethetetlen. Ám jogi szempontból vizsgálva a dolgok másképp állnak.

BOLGÁR ATYA: Én kényszerű papi hivatásomnál fogva, hiszen tudják, eredetileg mérnök vagyok csak nem kaptam munkát, szóval, hivatásomnál fogva is a férfitársadalmat kell képviseljem. Egy asszonyállat jde vagy oda, nincs jelentősége. „Enyém a bosszú, én majd megfizetek”, mondá az Úr.

BUGARIN: Efelől semmi kétségem nincs. *(A bírósági szolga újabb sört hoz, amit ugyanúgy bont föl, mint az előbb, nagyot híz, böfög.)* Azzal a megszorítással, hogy államunkban az egyház önálló, ugyanakkor attól elválasztott. A lelkem mélyén egyáltalán nem hibáztatom magát Bolgár György. A sors akár engem is kijelölhetett volna erre. Én is megölhettem volna a feleségemet. És mondanom sem kell, örömmel tenném meg. De a törvényt be kell teljesíteni. Ezért önt, Bolgár György, a nép és a nemzet nevében, a legsúlyosabb büntetésre, golyó általi halálra ítélem.

ADVOKÁT: Föllebbezni szeretnék. Valóban, a halálos ítélet egyfajta tautológia. Mindannyian halálra ítélték vagyunk. Miféle elégtételt lehet abban lelteni, ha formálisan megerősítjük ezt a tényt, és erőszakosan végrehajtjuk. Ezt nem tudom másképp értelmezni, mint egy olyan vállalkozás részletét, amely ki akarja egyenlíteni az embert Istennel.

BUGARIN: Elvileg egyetértetek. A föllebbezést elutasítom. Kérek egy sört. *(A szolga hozza, minden, mint előbb)* Most pedig bűnrészesség alapos gyanúja okán megvádolom Bolgár Györgyöt *(II. Bolgár György idegesen körbenéz)*

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Határozott próbál lenni)* Határozottan kijelentettem, hogy teljesen véletlenül kerültem barátom lakására, és nem találok semmi okot arra, hogy viseljem tettének következményeit.

BUGARIN: *(Gúnyosan)* Nem találok rá okot! Maga, tisztelt uram, akkor semmit se lát, vagy csak úgy tesz. Azt gondolja, hogy a barátja és másodunokatestvére csak úgy véletlenül lőtt a feleségére. Ha ezt nem képes felfogni, akkor nem érti a rendszer lényegét. Minden véletlen, tisztelt úr, de semmi se véletlen. Mindez a vizsgálódás szemszögétől függ természetesen. Mivel pedig nincs ügyvédje használhatja barátját, Bolgár Györgyét, neki már úgyse lesz rá szüksége. *(Iszik a sörből, böfög, ezt cselekszi végig.)* Szóval. Igen tisztelt Bolgár György! Ha nem jött volna el barátja, Bolgár György lakására a történések egészen más irányt vettek volna. Igaz, hogy a bűnelkövetőket az Állami Számítógép választja ki; első látásra önnek ehhez semmi köze, de idejövetele megzavarta az események menetét. És semmit sem tett azért, hogy megakadályozza a történéseket. *(Meghúzza az üres üveget, a bírósági szolgára néz, aki hoz egy újabb üveget. Sustorognak. Nyilvánvalónak kell lennie, hogy arra kíváncsi, mennyi sör van még a hűtőbe, hogy aszerint húzza vagy rövidítse a tárgyalást. A szolga válaszára megnyugszik.)*

ADVOKÁT: *(Lagymatagon)* Miért akadályozta volna meg? Ügyfelem sose szeretett beavatkozni a házastársak intim dolgaiba. Az intim dolgokba való kötelező beavatkozásra pedig nincs semmilyen paragrafus, úgyhogy perbe fogása okafogyottá vált. Kérem, a bíró urat, mentse föl védencemet.

BUGARIN: Elutasítom. Kíván-e a vádlott szólási jogával élni ítélethirdetés előtt?

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Míg szövegét mondja, mindenki unja magát, és azon rimánkodik, mielőbb fejezze be. A pap imádkozik, a bíró sört iszik, böfög, végül sodor egy mari-*

huanás cigarettát, amit körbead, ettől mindenik vihorászni kezd, van aki a hűtőből élelmet vesz ki és jóízűen falatozni kezd, a rendőr a pisztolyával játszadozik, ami elsül, a bírósági szolga összeesik, és meghal, de senki nem törődik vele stb.) Igen. Azt kell mondjam, hogy az én bűnöm politikai természetű, különösen ebben a helyzetben, amikor az emberi jogokat az üzletemberi jogok váltották föl. De a demokratikus imidzs és a világgözüvélemény miatt a hatóságok megszervezték egy harmadosztályú színésznő meggyilkolását azért, hogy engem kivégezhessenek, mint a vérszomjas gyilkos bűntársát. Ebben az egész cselszövésben a strukturalisták, a kritikusok és a posztmodern keze nyomát vélem fölfedezni. Kihasználva ezeket a zavaros bolgárháborús időket, elhatározták, élnek a rezsim vérszomjassága adta lehetőségekkel, és végre leszámolnak velem, hogy megbosszulják mindazt a sok sértést, amelyekkel elárasztottam őket a hazai és a külföldi sajtóban. *(Mély levegőt vesz.)*

A strukturalizmus, ha nem tévedek, a hetvenes évek végén jelent meg vidékünkön. Először mint megkésétt irodalmi divat, hogy a későbbiekben különös és veszélyes események sorát indítsa el. Abban az időben szinte nem is volt olyan folyóirat, amelyik ne szentelt volna néhány tematikus számot ennek a mozgalomnak. Elhíresült és kevésbé híres strukturalisták látogatták Budapestet és a vidéki városokat, előadásokat tartottak, járták a kávéházakat, luxushotelek szobáiba vitték a világirodalom szakos egyetemistalányokat, és csinálták a kisstrukturalistákat. Errefelé mindaddig kellemes szélcsend volt. Kormányunk és népünk vezetője még élt, és szilárd volt elhatározásában, hogy nem is fog megbuggyanni, az idő még egyenes vonalúan haladt; a füstölt hentesáruk értékesítése növekvőben volt; bár a szaporodás üteme alig megfelelő. *(Újabb mély levegő.)*

Ekkor a dolgok, kezdetben lassan, megindultak a lejtőn lefelé. Pekingi szindróma. A dekonstrukció szubverziója, a dekódolásról mondott számtalan marhaság kiváltotta az első tektonikus mozgásokat az errefelé mindig is bizonytalan talajon álló kollektív tudatalattiban. A legvészejóslóbb ómen pártunk és kormányunk vezetőjének betegsége volt. Be kell ismernünk: határozottan küzdött a nyugati újdonságok ellen, hosszú tárgyalásokat folytatott az örülettel. És mit sem sejtve arról, hogy ezt az egész katyvaszt a strukturalisták főzték ki – bőségesen kihasználva kormányának ösztöndíjait – múlandóságát a külső és belső ellenség és az őket pénzelő nemzetközi reakció lelkére bízta. Egyes vélemények szerint vezetőnk annyira dekódolt volt, hogy 1956 után megszűnt emberi lény lenni és jellé változott. Ha a dekonstruktőrök be nem avatkoznak, soha meg nem örül és meg se hal.

De mivel haragítottam annyira magamra a strukturalistákat és az állami bürokráciát? Talán azzal, hogy kiadtam a *Nemlétező államok atlaszát*, amelyben jelentős regionális hatalomként a Magyar Népköztársaságot is fölvettem, és úgy helyeztem el, hogy Nejjjellel, Baszniával, Atlantisszal, Kosovóval, Utópiával és Sangriával legyen határos. A meggyökerezett gondolkodással ellentétben az igazság nem igazság. Az csak ügyesen kigondolt hazugság. Akárcsak az embereknél; egyeseknek hisznek, másoknak nem. Az utolsó következtetés: nem én vagyok véletlenül maga Bolgár György, a másodunokatestvérem? Ez kizárt. Ez már lerágott csont. Elég, ha a kutató betér a Bumeráng kávéházba és belenéz a Tibeti holtrészegek könyvébe,

ahol a B betűnél tetemes mennyiségű dokumentumot talál arról, mit ittam, mit beszéltem; kivel ültem és mikor. Mert tudvalévő, hogy bár azonos a nevünk, hasonlítunk is egymásra, ám ő nem iszik. Ha pedig én nem vagyok ő, márpedig nem vagyok, akkor bűnrészességem is kizárt, hiszen én nem is létezem. Eltűntem, mint kormányunk és pártunk vezetője... *(Siri csönd. Lassan mindenki abbahagyja tevékenységét és a bíróra szegeződik minden tekintet.)*

BUGARIN: *(Nagy nehezen föleszmél. Letegezi a vádlottat.)* E sok hablaty nem segít rajtad, a nép, a nemzet és a törvény nevében eredményt hirdetek. A vádlottra kimondom a legsúlyosabb büntetést: golyó általi halál.

ADVOKÁT: Bíró úr, a fellebbezést írásban szeretném átadni. *(Elnyom egy ásítást.)*

BUGARIN: Nincs sör, akarom mondani, nincs erre lehetőség. Most rögtön, szóban fellebbezhet.

ADVOKÁT: *(Álmosan, unottan)* Az ítéletet túl szigorúnak találom, hiszen csak bűnrészességgel volt vádolva, ezért kérem a bíró urat, tekintse szabálysértésnek az esetet, és eszerint rójon védcemre büntetést.

BUGARIN: Elvben nem lenne lehetetlen, de elutasítom.

ADVOKÁT: Indoklást kérek.

BUGARIN: A szabálysértési büntetéseket pénzben szabják ki. Mivel az infláció, ellentétben a híresztelésekkel, két számjegyű, mire sor kerülne a fizetésre, a büntetés összege elveszítené eredeti értékét és ezzel az elítéltre gyakorolt nevelő hatását is. Van még sör? *(A rendőr a hűtőhöz rohant, és jelenti, hogy nincs.)* Akkor kávét kérek!

RENDŐR: Igenis.

BUGARIN: *(Az elítéltekhez)* Uraim, uraim! Miért ez a komorság? Egész idő alatt arról beszélnek, hogy az élet banális, unalmas, undorító, abszurd, értéktelen, most meg teljesen elkedvetlenedtek.

BOLGÁR ATYA: Fiaim, keressetek vigaszt a hitben.

I. BOLGÁR GYÖRGY: A vallás a nép ópiuma.

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Tűnődve)* És mi a baj az ópiummal.

BUGARIN: Kérem, kérem, uraim. A vallásszabadságot az alkotmány szavatolja, de a kábítószer-kereskedelem törvényellenes.

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Gúnyosan)* Ha szerzek ópiumot, kétszer végeznek ki bennünket. *(A bíró dölyfösen semmibe veszi II. Bolgár Györgyöt. Mindkét Bolgár György rágyújt.)*

SZKRIPTÓRIUSZ: Mikor végzik ki az urakat?

BUGARIN: Amint megittam a kávét.

SZKRIPTÓRIUSZ: És hol?

BUGARIN: Itt a szobában. A pincékben és egyéb vérfagyasztó helyszíneken történő embertelen kivégzések ideje lejárt. Most ezt otthonos körülmények között végzik. Ez jogrendszerünk még egy vívmánya. Bár megvan ennek is az árnyoldala. *(Fecségve)* Ma például máglyahalálra ítélték egy boszorkányt. A büntetés végrehajtása közben a tűz áterjedt a szomszédos épületre, úgyhogy a tűzoltóknak is be kellett avatkozniuk. Nagyon kellemetlen volt. Azt hittem, boszorkányokat már régen nem égetnek. De igen, égetnek. Igaz, nagyon ritkán. Utoljára, ha az emlékezetem

nem csal, 1783-ban történt ilyesmi. De a mai vádlott ellen megdönthetetlen bizonyítékok szóltak. Nem volt más választásom. *(A rendőr behozza a kávéját.)* Felkészült?

RENDŐR: Mire?

BUGARIN: A kivégzésre.

RENDŐR: De hisz nem is volt tárgyalásom!

BUGARIN: Maga barom! Maga lesz a kivégzőosztag. *(A két Bolgár Györgyhöz)* Mi az utolsó kívánságuk?

I. BOLGÁR GYÖRGY: Egy Mercedest kérek.

BUGARIN: Elutasítom. Zárva vannak az üzletek.

BOLGÁR ATYA: *(Paposan énekelve)* Vasárnap van és aki vasárnap dolgozik vagy dolgoztat másikat a poklok tüzeire kerül.

BUGARIN: *(II. Bolgár Györgyhöz)* Magának?

II. BOLGÁR GYÖRGY: Meséljen el, a tisztelt bíró úr egy különlegesen érdekes esetet a bírói gyakorlatából.

BUGARIN: *(Hiúságtól eltelten)* Hát, ha már muszáj. Van egy antológiára való, de egy tanulságos eset mellett döntöttem, amely munkám összetettségét illusztrálja. Namármost, egy napon egy ember, aki hangosan szeretett zenét hallgatni, elment hazulról, és elfelejtette kikapcsolni a lemezjátszóját. Ennek az embernek olyan szomszédja volt, aki délután aludni szokott. Azon a délutánon a hangos zene miatt nem tudott elaludni, ezért ő is elment otthonról. Mindez a polgári szabadságjogok közé tartozik. Igen ám, de a szomszéd, aki nem tudott elaludni, találkozott az utcán egy barátjával, akit nem látott a harmincéves érettségi találkozójuk óta. És ahelyett, hogy hazament volna, ahogy eredetileg akart, autóba ült a barátjával, és elmentek egy külvárosi kávéházba. Ott kényelembe helyezték magukat. Rendeltek egy liter bort. Majd még egyet. Aztán még egyet... Így hát a mi barátocskánk iszogatótt az iskolatársával, ezalatt a felesége feldúlt idegállapotban kinyitotta a gázcsapot. Múlnak a drága percek, a férj nem jön a szokott időben. Már késő bármilyen segítségre. A gáztól elkábulva az asszony nem tud felkelni és mentőket hívni. Hamarosan meghal. Egy bekapcsolva felejtett lemezjátszó miatt.

Csak valamikor éjfél tájban jöttek ki az ittas barátok a kávéházból. Az egyik útkereszteződésben, úgy részegen, elgázolnak egy mozdonyvezetőt, aki mit sem sejtve ment a munkába. A mozdonyvezető egész életére nyomorék marad, törött gerinccel kerül kórházba. A menyasszonya később elhagyja. Nem ezen az estén ugyan, de egy házasság, legalább három fiú, hadseregünk három katonája – mindez elmegy a pokolba egy ki nem kapcsolt lemezjátszó miatt. De itt még nincs vége a szerencsétlenségeknek. A mozdonyvezető helyett másik jön; a vonat késéssel indul és emiatt a késés miatt induláskor összeütközik egy tehervonattal. Az eredmény: 87 halott, 250 könnyebb és súlyos sérült.

A balszerencsének soha sincs vége. Az egyik utas, aki a vonat késése miatt elállt az utazástól, megőrült örömeiben, hogy nem volt a vonatban, fogott egy puskát, felmászott egy felhőkarcoló tetejére és vaktában lövöldözni kezdett a járókelőkre.

Eközben megölt 25 embert. A rendőrség körülvette az épületet. A tűzpárbajban négy rendőr vesztette életét. Csak ezután találta el az őrültet egy mesterlövész. És ez még nem minden. Érzékeny személyiség lévén, felfogva, hogy embert ölt, a mesterlövész kilép a szolgálatból, rászokik a kábítószerre, és egy középiskola előtt kezdi árulni a heroint. A szerencsétlenség mindig növekvő tendenciát mutat. Véletlen folytán a 25 halott között 8 arab is volt. Az arab terroristák, azt gondolván, hogy az egész a Mosad csapdája volt, visszavágnak a képzelte csapásért. Pokolgépet helyeznek el egy repülőtér épületében. A mérleg: 80 halott. Erre már Isten is haragra gerjedt, és hogy megbüntesse ennek a kozmikus rendetlenségnek a terjedését, földrengést idézett elő Iránban. Mindannyian tudjuk: mintegy 50.000 halott. És mindez azért, mert egy felelőtlen polgár nem kapcsolta ki a lemezjátszóját.

BOLGÁR ATYA: Megbüntették legalább?

BUGARIN: *(Sóhajtvá)* Nem is tudom, lehet, hogy meg sem történt mindez. Lehet, hogy csak ezután fog.

(A rendőr vizsgálgatni kezdi a fegyverét. A bíró aszpirint kért. Erre mindenki kér, a rendőr mindenkinek szétviszi az aszpirint, az elítéltek előtt elmenve csak legyint. A bíró a jellel ellátott törvénykönyvbe jegyzetel valamit, amikor hirtelen leszédül a székeről és fájdalmasan üvöltetni kezd. És utána sorban mindenki. II. Bolgár György fölveszi az egyik gyógyszeres dobozt.)

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(I. Bolgár Györgyhez, aki ámulva nézi az eseményeket)* Ez nem aszpirin volt, hanem sztrichnin. Jó bevásárolt nekik Valdemar.

I. BOLGÁR GYÖRGY: Vagy Kazimir. *(Kicsit később.)* Hol vannak már megint a nők?

II. BOLGÁR GYÖRGY: Ha meghal a bíró, az ítéletek elévülnek. Menjünk kocsmába?

I. BOLGÁR GYÖRGY: Jó. Hol a CD-lejátszó? Tegyük föl valami zenét. Ne hallják a szomszédok az üvöltésüket. *(A zene egyre hangosabb lesz, a félhomályból koszosan, véresen, szakadtan kívánszorognak az ápolók a hordágyakkal és sorra elviszik a hal-doklókat. A zene váratlanul elhallgat.)*

II. BOLGÁR GYÖRGY: *(Elmenőben, végigmérve a romos terepet.)* Végre bealkonyodhat. *(El. A zene ismét fölerősödik. Kisvártatva hisztérikus csöngetés. Majd megérkezik pizsamában a szomszéd. Sötét.)*

(Függöny)